

Wanietukwa kwa
Watson Goodman

Kwakwaka'wakw

Wanietukwa kwa
Watson Goodman

“LUSADUSU LUA MU KAYENGELE” weti songa ndandani a bibuku biazomunwa mu Masonukwa Manlongo ye malanduswa mu zingudi za mambu. Ngieti banza vo mbangudi wambote wa Masonukwa i Bibila yandi kibeni.

Mambu ma Nzambi matuka mu kayengele ye matwalanga lusadusu nadede kwa ntina mien a nsatu ye mpwila za lunungu. Vo muntu viludi diela ye sisidi masumu mandi, vo bokolo kwa Mfumu Yesu Klisto kakunda mu ntim'andi, kwikila nakekete mu yandi bonso Mvulusi andi nadede. Yandi si kankunvana kiandi kunku kia kiese ye kia yenge. I kintoni kiokio yavanga mu 1937 ye tuka ntangu yina, kintwadi kiame ye Mfumu kakiafokuswa nkutu ko. Ngieti kubombidila mu kukiye kula kwa yandi, mu tambula yandi **BWABU** bonso Mvulusi ye Mfumu, vo kwavengi bo ntete ko.

— Watson Goodman

ZOLA KWA NZAMBI

1

Yoane 15:13

Zola ka kwena ye muntu ko kulutidi kwaku, vo uvananga moyo andi mu diambu diabakundi bandi.

Loma 5:8

Kansi Nzambi usonganga kwandi zola kwa beto, kadi bu tuakikadila bankwa masumu, Klisto, watufwila.

Yoane 13:1

Tekila nkembo apasa Yesu bu kazaya, vo lokula kiandi kizidi kikana katuka mu nza yayi ye kwenda kwa Se, bu kakizodila bayandi kibeni bakala mu nza, yandi wabazola nate ye ku nsukulu.

Nzaikusu 1:5

Ye kwa Yesu Klisto, i mbangi yakwikama, wantete wafuluka mu bafwa ye nyadi amfumu zantoto. Yandi ukutuzolanga, watukutula mu masumu meto mu menga mandi.

Yoane 3:16

Kadi bonso bwabu Nzambi wzola nza, vo wavana Mwan'andi mosi kaka, mpasi wonso ukunlekianga minu kabungwa ko, kansi kala moyo wamvu ya mvu.

Yelemia 31:3

Tuka mu nsi nkulu Yave wamonika kwa mono, wavova: Inga, mu zola ku ka kumani yakuzolele, i diau yakutuntidi mu nlemvo.

KINZAMBI KIA YESU KLISTO

1 Timoteo 3:16

Ditomene zayakana vo mansweki mavumi kia Nzambi mena mamanene: yandi wamonika mu nsuni, wanunguswa mu mpeve, wamonwa kwa zimbasi, wasamunwa mu makanda mabantu, walekulwa minu mu nza, watambulwa mu nkembo.

Matai 1:22, 23

Momo mamonso makala, mpasi mambu mavova Mfumu mu mbikudi menda detila, uvovle: Tala, ndumba si yakala ye vumu ye buta mwana wabakala; si bakumbika nkumbu andi Ima-

nueli, bu yibangudulu i diadi: Nzambi wena yeto.

Yoane 14:9, 10a

Yesu wavova kwa yandi: Ntangu yoyo yayingi ngienya yeno, ngeye Filipo kunzeyi ko e? Umbweni, mweni Se. Bwe vovele: Utumwesa Se? Kulekele minu ko e, vo mono ngienya mu Se ye Se mu mono?

Yoane 1:1, 14

Muna mbadukulu mwakikadilanga Diambu, Diambu diakikadi-langa ye Nzambi, Diambu i Nzambi.... Diambu diayika nsuni, diasikila mu beto, . . . wazala kwa nlemvo ye kedika.

YESU, MWAN'A NZAMBI

3

Wonso utambudilanga, vo Yesu i Mwan'a Nzambi, Nzambi usikilanga mu yandi ye yandi mu Nzambi.

—1 Yoane 4:15

Kolosai 2:9

Kadi mu yandi mukalanga ludsonsu lualonsono luaki Nzambi mu nitu.

Yesaya 9:6

Kadi beto tubutulu mwana, tuzeno mwana wabakala; luyalu luna kala va mavembo mandi; una bikwa nkumbu: Wangitukulu, Nluengisi Nzambi yangolo, Se diamvu ya mvu, Mfumu a yenge.

Luka 1:35

Mbasi yavutula, yavova kwa yandi: Mpeve yanlongo si yakwi-

za va ngeye ye ngolo za Nkwa kayingele zina kuyitalala, i kuma ndieno wanlongo una butwa si kabikwa Mwan'a Nzambi.

Matai 17:5

Bu kakidi vova, tala, tuti diakia diabayitalala, tala, ndinga mu tuti yavova: Ndieu i Mwan'ami, i zolwa kingienina nzolakani; lunuwa.

Yoane 10:36, 37

Buna beno luvovale kwa ndieno wabiekwa kwa Se ye wafiduswa ku nza: Ngeye utiakanga, kadi mpovelenge: Mono i Mwan'a Nzambi? Vo kivanganga mavanga ma S'ami ko, ka lundekilani minu ko.

YESU WETI KUTUKAMBA VO YANDI I NANI

Yoane 8:23

Yandi wavova kwa bau: Beno lutukidi ku banda, mono ntukidi ku ntandu; beno lu banza yayi, mono ka i wanza yayi ko.

Yoane 11:25

Yesu wavova kwa yandi: Mono i mfulukulu ye moyo; ukundekilanga minu, si kakala moyo, vo wa-fwidi mpe.

Yoane 13:13

Beno lukumbikanga Nlongi ye Mfumu; beno lutomene vova, kadi ngiena bobo.

Yoane 9:5

Bu yakidi mu nza, mono i kia kwanza.

Yoane 6:35

Buna Yesu wavova kwa bau: Mono i mampa mamoyo. Ukwiza kwa mono kana fwa nsatu nkutu ko; ukundekilanga minu, kana mona mpwila widi ntangu nkutu ko.

Yoane 8:58

Yesu wavova kwa bau: Kedika kedika, mono iluvovole: Abalahami bu kakibutukila nkutu ko, buna ngiena kwami.

Yoane 10:7

I kuma Yesu wavova; Kedika, i kedika, mono iluvovole: Mono mwelo amameme.

BIMANGU BIANKAKA BIA YESU

5

Matai 14:19-21

Yandi wakamba makabu mawanda va titi, wabonga mampa matanu ye mbizi zole, watala ku zulu, wasakumuna, wabukuna, wavana minlonguki mampa, kansi minlonguki miavana kwa makabu. Babonsono badia, bayukuta. Batota mansadusulwa mabibuku, kumi ye mpidi zole zazala. Badia, kani i mafunda matanu mababakala, kondwa tanga bakento ye bana.

Luka 5:5, 6

Simoni wavutula, wavova: Mfumu, tusedi fuku diamvimba, ka tubeki lekwa ko; kansi mu diambu diaku si itamba makonde.

Bu bavanga bo, bazungidila kabu diadingi diambizi, kansi makonde mau matiasuka.

Matai 20:30, 34

Tala, mpofo zole zavwendi va mbel'anzila, bu bawa, vo Yesu viokele, baboka, bavova; Mwan'a Davidi, utufwila nkenda! . . . Yesu wabafwila nkenda wavalakana meso mau. Bau ntumbu mona diaka, bannama.

Matai 8:14, 15

Yesu bu kakota mu nzo a Petelo, wamona nzitu andi lambalele ye nitu nayuku-yuku. Yandi wavalakana koko kwandi, yuku-yuku diansisa; yandi watelama, wansadila.

YESU KLISTO I NSEMI YE MFUMU

Kolosai 1:16

Kadi mu yandi mwasemunwa biabionsono mu mazulu ye va nto-to, bina bimonwanga ye bina bi ka bimonwa, kani biandu biakitinu vo bimfumu vo bikuluntu vo bankwa lulendo; biabionsono biase-mwa mu yandi ye kwa yandi.

Ebeleo 1:2

Nzambi... ukasa mvingidi adifwa diabiabionsono, mu yandi mpe kavanga zinza.

Loma 14:9

Kadi mu diambu diodio Klisto wafwa ye wakala moyo diaka, mpasi kakala Mfumu abafwa ye bamoyo.

Yoane 1:3

Lekwa biabionsono biavangwa kwa diau. Widi lekwa kimosi nkutu ka kiavangama ko kialembwa vangwa kwa diau.

Mavanga 2:36

Mu diodio bika nzo yamvimb ya Isaeli yazikula mu zaya, vo Yesu ndieni uluakoma va kulunsi wavangwa Mfumu ye Klisto kwa Nzambi.

1 Kolinto 1:9

Nzambi wena wakwikama, mu yandi luabokulwa mu kala ntua-di ye Mwan'andi Yesu Klisto, Mfumu eto.

YESU KLISTO I MFUNDISI A BABONSONO

7

Loma 14:10

Kansi ngeye mu nkiamma ufundisanga mpangi aku? Vo ngeye mpe, mu nkiamma uyinanga mpangi aku? Kadi beto babonsono si tuatelama va kiandu kia Nzambi kiamfundusu.

Matai 25:32

Makanda mamonso si mayonzama va luse luandi, yandi si kakubavambisa, bonso buvambisanga mvungi mameme ye zinkombo.

Yoane 5:22

Kadi Se nkutu kafundisanga muntu ko, kansi wavana mfundusu yayonsono kwa Mwana.

Loma 2:16

Mu kina lumbu kina fundisa Nzambi mambu maswekwa mabantu, bonso bwenina nsamu ami wambote mu Klisto Yesu.

2 Timoteo 4:1

Mono ikusikidikisa beni va luse lua Nzambi ye Klisto Yesu una fundisa bamoyo ye bafwa, mu mbonokono andi ye mu kimfumu kiandi.

Mavanga 10:42

Yandi watukembi tuasamuna kwa bantu ye toma ta kimbangi, vo yandi kibeni i mfundisi watungunwa kwa Nzambi kwa bena moyo ye kwa bafwa.

NKUDULU MU KLISTO KAKA

Yoane 10:9

Mono i mwelo; vo muntu kotele mu mono, si kavuluswa ye kota ye vaika ye solula biandia.

Yoane 14:6

Yesu wavova kwa yandi: Mono i nzila ye kedika ye moyo; muntu kalendi kwiza kwa Se ko, vo ka mu mono ko.

Yoane 8:24

I kuma iluvovelenge, vo si luafwa mu masumu meno, kadi vo lulembolo leka minu, vo i mono kwami, buna si luafwa mu masumu meno.

Loma 3:23, 24

Kadi babonsono bamana vola masumu ye bakondolo nkembo a

Nzambi, banunguswanga mu nkailu mu nlemvo andi mu nkudulu yena mu Klisto Yesu.

Ebeleo 7:25

I kuma lenda mana vulusa bafinamanga mu yandi kwa Nzambi; kadi wena moyo ntangu zazonsono mu kubadila mvutu.

Mavanga 4:12

Ka mwenani mpulusu mu wanakaka ko, kadi ka kwenani nkumbu yankaka ku nsi azulu yavewa mu bantu ko yitufwiti vulusulwa.

Ebeleo 5:9

Bu kamana lunga, wayika mfumu ampulusu yamvu ya mvu kwa babonsono bakuntumamananga.

NKUDULU MU KLISTO KAKA

1 Kolinto 1:30

Kansi mu diambu diandi beno luena mu Klisto Yesu utuasilwa nduenga kwa Nzambi ye lunungu ye mpedolo ye nkudulu.

Tito 2:14

Wakivana mu beto, mpasi katukula mu kimpumbulu kiakionsono ye katuvedisa mu kala bantu bayandi kibeni baveminanga mavanga mabiza.

Kolosai 1:12-14

Mu kiese lutondanga kwa Se dialufwanisa mu kala ntuadi mu difwa diabanlongo mu kia. Yandi watutanina mu lendo kiatombe,

watusekula mu kimfumu kia Mwana wazola kwandi utuenina nkudulu, ngiambudulu amasumu meto.

Nzaikusu 5:9

Bayimbila nkunga wampa, bavova: Ngeye fweni mu bonga nkannda ye zibula wo bidimbu, kadi ngeye wavondwa ye wakudila Nzambi bantu mu menga makutuka mu makanda mamonsoye ndinga zazonsono ye mvila zazonsono zabantu.

Luka 19:10

Kadi Mwan'amuntu wayizidi mu tomba ye vulusa wavila.

MPEDOLO MU MENGA MA KLISTO

Loma 5:9

I diau bu tuanunguswa mu menga mandi, buna mu kedika si tuavuluswa kwa yandi mu nganzi.

Efeso 1:7

Mutuena nkudulu mu menga mandi, ngiambudulu antulumunu zeto, bonso bwena kimvwama kianlemvo andi.

1 Yoane 1:7

Kansi vo tudiatanga mu kia, bonso yandi wena mu kia, buna tuenasana kintuadi, menga ma Yesu, i Mwan'andi, makutuvedisanga mu masumu mamonsono.

1 Petelo 1:18, 19

Bu luzeyi, vo ka luakulwa mu nkalasani eno yafukila yiluasisu-

Iwa kwa mase mu palata ye wola bifukilanga ko, kansi mu menga mantalu ma Klisto bonso vo mamwan'ameme ukondolo kieta vo toni.

Ebeleo 9:14

Buna menga ma Klisto wakivana nkailu azikwa mu Mpeve yamvu ya mvu ye kondwa kwakieta kwa Nzambi si maluta vedisa kansansa kieto mu mavanga mafwa mu sadila Nzambi amoyo.

Loma 5:11

Ka bobo kaka ko, kansi tuyangalalanga mpe mu Nzambi mu Mfumu eto Yesu Klisto mutuatambudi luwawusu.

MPULUSU MU MINU MU KLISTO

11

Loma 5:1

I diau bu tuamana nunguswa mu minu, tuena yenge ye Nzambi mu Mfumu eto Yesu Klisto.

Yoane 20:31

Kansi biabi biasonama, mpasi lualeka minu, vo Yesu i Klisto, Mwan'a Nzambi, mpasi luakala moyo mu nkumbu andi, bu lule-kanga minu.

Efeso 2:8, 9

Kadi mu nlemvo luavuluswa mu minu, ye ka mu beno kibeni ko; i nkailu a Nzambi; ka mu mavanga ko, mpasi muntu kaku-kiyana ko.

Ngalatia 5:6

Kadi mu Klisto Yesu nzengolo vo kondwa kwanzengolo ka biena mfunu ko, kansi minu kisalanga mu zola.

1 Yoane 5:4

Kadi biabionsono biabutuka kwa Nzambi bibedisanga nza; nunga kubedisanga nza i kwaku: minu kieto.

Yoane 6:28, 29

I diau bavova kwa yandi: Nki tuavanga, mpasi tuasala salu kia Nzambi? Yesu wavutula, wavova kwa bau: Salu kia Nzambi i kiaki: mu lekila ndiena ukafidisa minu.

NKENDA ZA NZAMBI

Minkunga 108:4

Kadi nlemvo aku wena waunene
ye uviokela zulu ye kedika kiaku
nate ye matuti.

Minkunga 103:17

Kansi nlemvo a Mfumu usikila-
nga tuka mu ntangu yi ka
yibadiki nate ye ntangu yi ka
yimani kwa bau bakumvuminan-
ga, ye lunungu luandi nate ye
batekolo.

Mika 7:18

Nani i Nzambi yifwanane ye
ngeye uyambudilanga mambi ye
katulanga ntulumunu zansadidi-
l'amvwilu andi? Kakebanga ngan-
zi zandi ntangu zazo ko, kadi
wena nienzi mu lemvakila.

Miamaniongo 3:22, 23

I nlemvo a Yave bu tulembolo
manuswa, kadi nkenda zandi ka
zisukanga ko. Biена biamona nsu-
ka ka nsuka; nkvikumunu aku
yena yayinene.

Tito 3:5

Watuvulusa, ka mu diambu dia-
mavanga malunungu matuava-
nga ko, kansi bonso bwenina nke-
nda zandi mu ngiobolo ambutulu
yamona ye ngiundudulu mu Mpe-
ve yanlongo.

Minkunga 103:11

Kadi bonso bwalambuka zulu
va ntandu antoto, i buna bweni-
na nlemvo andi wawingi kwa ba-
kumvuminanga.

NZAMBI WETI KUTUBOKILA TUENDA KWA YANDI 13

Matai 11:28

Luiza kwa mono lu babonsono lutovukanga ye tuikwanga mbidi azitu, mono si ikuluvundisa.

Yesaya 55:1

Tala, beno babo luena mpwila, luiza ku nlangu; beno lukondolo zimbongo, luiza, lusumba ye ludia; inga, luiza lusumba vinia ye mamvumina kondwa zimbongo ye mu ka lekwa ko.

Yesaya 1:18

Luiza tuadedisa bungu, buvo-vele Yave. Vo masumu meno mena mambwaki bonso ntinta yanango, mana kala mampembe

bonso mvula zampembe; vo mena mambwaki bonso nlele wampusbu, mana kala bonso mika mi-amameme mampembe.

Nzaikusu 22:17

Mpeve ye ndumb'andambisa bavovele: Wiza! Wonso wilu, kavova: Wiza! Wonso wena mpwila, kiza; wonso solele, kabonga nlangu amoyo mu ka lekwa ko.

Yoane 7:37

Mu lumbu kiazimunina kiakinnene kiankembo Yesu watelama, waboka, wavova: Vo muntu mweni mpwila, bika kiza kanwa.

KA BANTU BABONSONO KO BENA BANA BA NZAMBI

1 Yoane 3:10

Mu diodio bana ba Nzambi ye bana bankadi ampemba bamonikanga: wonso lembolo vanga lunungu ka i wa Nzambi ko ye wonso lembolo zola mpangi andi.

Loma 8:14, 15

Kadi babonsono batuaduswanga kwa Mpeve a Nzambi, bau i bana ba Nzambi. Kadi beno ka luatambula mpeve yakinanga mu kala wonga diaka ko, kansi luatambula Mpeve yakimwana yitubokilanga: Aba, Tata!

Filipi 2:15

Mpasi luakondwa lusembo ye nsumukunu ye kala bana ba

Nzambi bakondolo kieta va kati diainbandu yatekalakana ye yamvilangani, mu bau lumonikanga bonso kia kwazulu mu nza.

I kuma luvaika mu kati diau, luvanguka, buvovele Mfumu, ka luvakanani bina biasumuka ko, mono si yakulutambula. Mono si yakala Se kwa beno, beno si luakala bana bami bababakala ye babakento, buvovele Mfumu, Mpungu-tulendo. —2 Kolinto 6:17, 18

Yoane 1:12

Kansi buna sera bantambula, yandi wabavana lulendo mu kala bana ba Nzambi, i bau balekanga minu mu nkumbu andi.

NZAMBI BWE KATELE MU DIAMBU DIA NDWINU ZANGOLO

15

Ngalatia 5:19-21

Mavanga mansuni mamonikanga, i mama; yanga, nsumukunu, nzinunu zambi, nsambulu abiteki, kiloka, kitantu, mpaka, kimpala, nganzi, mpambusu, nkabunu, tuvanguku, yandu diameso, kinduvu, makinu ye mampila yoyo mantekele kulukamba ye yateka vova, vo bavanganga mampila yoyo ka bana vingila difwa dia-kimfumu kia Nzambi ko.

Yesaya 5:11

Engwa bau batelamanga nsuka nabu, mpasi batomba ndwinu zangolo, bazingilanga beni mu fuku, nate ye vinia kibalaukisi!

Loma 13:13, 14

Bika tuadiata busongele bonso vo mu mwini, ka mu makinu ye kinduvu ko, ka mu luyangulu ye kindiafu ko, ka mu nzonza ye kimpala ko; kansi luvwata Mfumu Yesu Klisto, ka lukadilani nsuni mayindu ko mu yukutisa nzinunu zawau.

Zingana 23:31, 32

Kutalani vinia ko, bu kienia kiambwaki, bu kienia ngedi-ngedi mu mbungu, ye kizelumukanga mu nzaki. Ku nsukulu kitatikanga bonso nioka, ye bonso mpidi yiniasanga nsa.

MABANZA MAMBOTE KA MALUNGIDI KO

Matai 22:37, 38

Wavova kwa yandi: Zola Mfumu Nzambi aku mu ntim'aku wawonsono ye mu mwel'aku wawonsono ye mu diela diaku dia-dionsono. Yoyo i nsikudukusu ya-yinene ye yantete.

Malako 10:17-22

Bu kayenda yendi mu nzila, muntu wayiza yungusi wafukama va makungunu kwa yandi, wan-yuvula: Nlongi wambote, nki yavanga, mpasi yavingila fwa diamoyo wamvu ya mvu? Kansi Yesu wavova kwa yandi: Mu nkiamma umbikidi wambote? Ka kwenani wena wambote ko, kansi

umosi kaka, i Nzambi kwandi. Ngeye zeyi nsikudukusu. Ku-yangani ko, kuvondani ko, ku-labulani ko, kutani kimbangi kialuvunu ko, kubabani ko, zitisa s'aku ye ngudi aku. Kansi wavova kwa yandi: Nlongi, momo mamon-sono ntomene mo keba tuka mu kileke kiами. Yesu, wantala, wan-zola, wavova kwa yandi: Ngeye kondolo dimosi kaka. Wenda wateka yayonsono yiuvwidi ye vana bampatu, si watambula ma-yudukwa mu zulu, wiza wandama. Yandi wayindalala mu diambu diodio, wayenda ye kiadi, kadi mvwilu zazingi zakala yandi.

KALUVUNUKANI KO

Efeso 5:6

Muntu ka luvunani mu mambu mankatu ko, kadi mu diambu diamomo nganzi za Nzambi zikwizanga va bana bankolomono.

Ngalatia 6:3

Kadi vo muntu ukibanzidi, vo waunene, kansi kena bo ko, ukukivunanga.

1 Kolinto 6:9, 10

Evo ka luzeyi ko e, vo bakondolo lunungu ka bana vingila fwa diakimfumu kia Nzambi ko? Ka luzimbakanani ko: ka bansuza ko vo minsambidi miabiteki vo mvondi mialongo vo bakingiangi-

la vo nlekisi miababakala yau vo mivi vo bankwa kinkokoto vo banduvu vo mintiaki vo ndie miambongo ka bana vingila fwa diakimfumu kia Nzambi ko.

1 Yoane 3:7, 8a

Lu bimbana-mbana, ka luzimbuswani kwa muntu ko. Uvanganga lunungu i nkwa lunungu, bonso yandi i nkwa lunungu. Uvanganga masumu i wankadi ampemba; kadi nkadi ampemba uvolanga masumu tuka vana mbadukulu.

Yakobi 1:22

Kansi lukala mvangi miambu ka minwe mikukivunanga ko.

MASUMU MANATANGA KU LUFWA

Loma 5:12

I kuma bonso bwakotila masumu mu nza mu muntu mosi ye lufwa mu diambu diamasumu, i buna lufwa luakikotila mu bantu babonsono, babonsono bu bamana vola masumu.

Yakobi 1:15

Nzinunu bu yameni yaka, yibutanga masumu; kansi masumu bu mayelele, mabutanga mfwilu.

Loma 8:6

Kadi diela diansuni i lufwa, kansi diela dia Mpeve i moyo ye yenge.

Yehezekeli 18:20

Mwela uvolanga masumu, wau una fwa; mwana kana nata mambi

mase ko, se kana nata mambi mmwana ko; lunungu luawalunungu luna kala va yandi, mambi mawambi mana kala va yandi.

Luka 15:32

Tufwiti yangalala ye kala kiese kadi nleke aku wowo wafwa wakedi kansi uvukidi; wavila, kansi usololo.

Zingana 11:19

Ukwikamene mu lunungu una baka moyo, kansi utatamananga mu mambi una luaka ku lufwa.

Loma 6:21

Kadi buna nki ambutu luabaka mu ntangu yina mu mavanga malufwididi nsoni bwabu? Kadi nsukulu amomo i lufwa kwandi.

Luka 7:14, 15a

Yandi wafinangana, wavalaka-na natunu, banata, basimpama. Yandi wavova: Toko, mono ivo-vele: Telama! Wafwa wavumbu-ka, wabadika vova.

Bu kavova momo, waboka mu ndinga yayinene: Lazalo, vaika kwaku! Muntu wafwa wavaika ye zingamene fundu mu moko ye mu malu zizi kiandi kizingamene lenswa diakiufuta. Yesu wavova kwa bau: Lunkutula, lunyambula ken-da.
—Yoane 11:43, 44

Yoane 10:17, 18

I kuma Se dinzolele, bu ngia-mbudidi moyo ami, mpasi yabon-ga wo diaka. Muntu kakunkatu-

dila wo ko, kansi mono kibeni iyambula wo. Ngieni lulendo lu-ayambudila wo, ngieni lulendo luabongila wo diaka. Nsikuduku-su yoyo mono yatambula yo kwa S'ami.

Ye ngieni moyo, yafwa, kansi tala, ngieni moyo mvu miamvu ya mvu, mbeki nsabi zalufwa ye zansi abafwa. —Nzaikusu 1:18

1 Kolinto 15:3, 4

Kadi va ntete mono yatambika kwa beno dina diyatambula mpe, vo Klisto wafwa mu diambu diamasumu meto, bonso bwena masonukwa, vo yandi wazikwa ye wafulukuswa mu lumbu kiantatu, bonso bwena masonukwa.

5 Mose 5:7-21

Kukalani ye nzambi zankaka ye mono ko. Kukivangilani kiteki ko, ka kifwani kialekwa kienamu zulu vo lekwa kienava vava ntoto vo lekwa kienamu nlangu ku nsi antoto ko. Kufukamanani bio vosadila bio ko . . . .

Kusadilani nkumbu a Yave, Nzambi aku, mu nkatu ko, kadi Yave kana nungisa muntu usadilanga nkumbu andi mu nkatu ko.

Banzila lumbu kialumingu, mpasi wakeba kio kianlongo, bonso bwakukembi Yave, Nzambi aku. Lumbu sambanu una sala ye

sala salu biaku biabio.

Vumina s'aku ye ngudi aku, bonso bwakukamba Yave, Nzambi aku . . . .

Kuvondani ko.

Kuyangani ko.

Kulabulani ko.

Kutani kimbangi kialuvunu mu mfinangani aku ko.

Kuzininani moyo mu nkazi amfinangani aku ko. Kuzininani moyo mu nzo amfinangani aku ko, ka mu via diandi vo sielo kiandi kiabakala vo sielo kiandi kianken-to ko, ka mu ngombe andi vo mpund'andi ko ye ka mu lekwa nkutu kiamfinangani aku ko.

Yobi 34:21, 22

Kadi meso mandi makenganga nzil'amuntu; umonanga ndiatulu andi yayo. Ka kwenani tombe ye kini kialufwa bilenda swamina bavanganga mambi ko.

Minkunga 139:8, 12

Vo ngina baluka ku zulu, buna ngeye koko wena, ye vo ngina vanga ntand'ami mu nsi abafwa, tala, buna i momo mpe wena. . . . Ye tombe ka kina kala tombe kwa ngeye ko; fuku dina kienzuka bonso mwini, inga, tombe bonso kia.

Yelemia 23:24

Muntu ulenda swama mu vuma biansweki, ye mono kina kummo-

na ko e? buvovale Yave. Mazulu ye ntoto ka bifulukidi kwa mono ko e? buvovale Yave.

Zingana 15:3

Meso ma Yave mena mwamo; makenganga bambi ye bambote.

Luka 8:17

Kadi ka mwenani lekwa kiaswe-kwa ko kilembolo monika, ka kialukwa ko kilembolo zayakana ye kwiza ku monika.

Ebeleo 4:13

Ka mwenani lekwa kiaswama va luse luandi ko, kansi biabionsono biafukulwa ye bimonikanga mu meso mandi, i kwa yandi si tuadedisa mambu.

Matai 13:41, 42

Mwan'amuntu si kafidisa mbasi zandi, mu kimfumu kiandi zau si zayonzika biabionsono bitesisanga masakuba ye bavanganga kimpumbulu, si zakubatuba ku foloni kiatia; kuna si kwakala dilu ye nkwetoso ameno.

Vo koko kwaku vo kulu kwaku kukutesese sakuba, zaka ko, losa ko. Kadi bwambote kwa ngeye mu kota mu moyo ye kieto vo tembila, ye bwambi mu kala moko mole ye malu mole ye tubwa ku tia tuamvu ya mvu. —Matai 18:8

Kansi mu mambu momo mamosi mazulu ye ntoto biena bwabu biakebwa mu diambu

diatia, bilundwanga nate ye lumbu kiamfundusu kina bungulwa bantu bakondolo vumi kia Nzambi.

—2 Petelo 3:7

Minkunga 9:17

Bambi bana nengumuka mu nsi abafwa, bapaien babonsono ba-vilakananga Nzambi.

Matai 25:46

Baba si bakwenda ku ndongi zamvu ya mvu, kansi balunungu ku moyo wamvu ya mvu.

Kadi nganzi za Nzambi zimnikanga tuka mu zulu mu dia-mbu dialudimbuku lualonsono ye mu kondwa kwalunungu biabantu basimbidilanga kedika mu kondwa kwalunungu. —Loma 1:18

MFUNDUSU YENA KWIZA!

23

Mavanga 17:31

Bu katula lumbu kikakana fundisa ntoto wena bantu mu lunungu mu muntu ukatunguna mu diambu diodio, ye wasila minu kwa babonsono, bu kamfulukisa mu bafwa.

2 Petelo 2:9

I buna Mfumu zeyi bonso bukana tanina bakumvuminanga mu mpukumunu, ye bonso bukana lunda bakondolo lunungu mu kubalonga ndongi nate ye lumbu kiamfundusu.

1 Yoane 4:17

Mu diodio zola kwamana lunga mu beto, mpasi tuakala kibakala

mu lumbu kiamfundusu, kadi bonso bukenina, i buna tuenina mpe mu nza yayi.

Ebeleo 9:27

Bantu bu bazengulwa mu fwa mfwा mosi, ye landila yo mfundusu.

2 Kolinto 5:10

Kadi beto babonsono si tuamonuswa bonso butuena va kiandu kia Klisto kiamfundusu, mpasi muntu muntu katambula makavengi mu nitu, bonso bukasadidi mo, kani mambote vo mambi.

Loma 14:12

I diau buna tuena muntu muntu si kadedisa diambu diayandi kibeni kwa Nzambi.

2 Kolinto 9:15

Bika Nzambi katondwa mu nkailu andi u ka uvovakani.

Mavanga 4:33

Ntumwa zata kimbangi kiamfukulu a Mfumu Yesu Klisto mu lulendo lualuingi; nlemvo wawingi wakala mu bau babonsono.

Tito 3:7

Mpasi beto, bu tununguswa mu nlemvo andi, tuakala mvingidi miadifwa diamoyo wamvu ya mvu, bonso bwena vuvu.

Loma 5:15

Kansi ntulumunu bwankaka, nkailu anlemvo bwankaka mpe. Kadi vo mu ntulumunu amuntu mosi babingi bafwa, buna nlemvo

a Nzambi ye nkailu andi bialuta buka kwa babingi mu nlemvo amuntu mosi, Yesu Klisto.

Loma 9:16

I buna diodio ka ditukanga mu ndieno uzolanga ko vo ndieno uyungusanga ko, kansi mu Nzambi uwangwa nkenda.

Kadi beno luzeyi nlemvo a Mfumu eto Yesu Klisto, vo yandi wakala kimvwama wakituka bumputu mu diambu dieno, mpasi luakala kimvwama mu bumputu bwandi.

—2 Kolinto 8:9

1 Petelo 5:5b

...kadi Nzambi ukakilanga bankwa luyanu, kansi uvananga nlemvo kwa bakiyinanga.

MPILULU A DIELA

Mavanga 17:30

I diau Nzambi bu kameni vibidila ntangu zakondwa kwanzailu, bwabu ukambanga bantu, vo babonsono mwamonsono bafwiti vilula diela.

Mono iluvovele: Ve kwandi, kansi vo ka luviludi diela ko, beno babonsono si luabungwa bumosi mpe.

—Luka 13:3

Mavanga 3:19

I kuma luvilula diela, lubangumuka, mpasi masumu meno mavinzukuswa.

Mavanga 2:38

Petelo wavova kwa bau: Luvilula diela, buna luena bika muntu muntu kabotukwa mu nkumbu a

Yesu Klisto mu ngiambudulu amasumu meno; beno si luatambula nkailu a Mpeve yanlongo.

Kadi kiadi kina kizolele Nzambi kitukisanga mpilulu adiel a yaluvulusu yitulembolo niongulukila, kansi kiadi kianza kitukisanga lufwa.

—2 Kolinto 7:10

Matai 3:2

Wavova: Luvilula madiela, kadi kimfumu kiamazulu kieka lukufi.

Luka 15:7

Mono iluvovele: Mu zulu si mwakala kiese kiakingi bonso bobo mu nkwa umosi wamasumu uviludi diela ye kiese kiafiuma mu luvwa ye vwa diabalunungu bakondolo nsatu avilula diela.

NGIAMBUDULU A MASUMU

Matai 6:14

Kadi vo luayambudidi bantu ntulumunu zau, S'eno diakizulu si diakuluyambudila mpe.

Yehezekeli 18:21

Kansi vo wambi ukatukidi mu masumu mandi mamo makavolele ye kebele mina miami miamio ye vengi masonga ye malunungu, mu kedika si kavuka, kana fwa ko.

Nzaikusu 3:20

Tala, mono itelamanga va mwelo ye kunkutanga. Vo muntu wilu nding'ami ye zibudi mwelo, buna si yakota kwa yandi ye dia ye yandi ye yandi si kadia ye mono.

Yesaya 55:7

Bika wambi kasisa nzil'andi ye ukondolo lunungu mabanza mandi, bika kabangumuka kwa Yave, buna yandi si kakunlemvukila, ye kwa Nzambi eto, kadi kwa yandi kwena ngiambudulu yayingi.

Mavanga 5:31

Nzambi wanzangula mu koko kwandi kwalubakala mu kala nkulu luntu ye mvulusi, mu vana Isaeli mpilulu adiela ye ngiambudulu amasumu.

Malako 2:5

Yesu bu kamona minu kiau, wavova kwa watila mianzi: Mwana, masumu maku mayambudulu.

Efeso 5:11

Ka lukalani ntuadi ko mu mavanga matombe makondolo mbutu, kansi semba lusemba mo kaka.

Yesaya 1:16

Lukisukula, lukivedisa, lukatula mambi mamavanga meno mu meso mami, luyambula mu vanga mambi.

1 Yoane 2:15, 16

Ka luzolani nza ko ye ka bina biena mu nza ko. Vo muntu zolele nza, zola kwa Se ka kwena mu yandi ko. Kadi biabionsono biena mu nza: nzinunu zansuni, nzinunu zameso, luyanu luazingu kiaki ka bitukidi kwa Se ko, kansi kwa nza.

Tito 2:11, 12

Kadi nlemvo a Nzambi wamoni ka utualanga mpulusu kwa bantu babonsono, ukutulonganga mu yambula makondolo vumi kia Nzambi ye nzinunu zanza, mpasi tuakala moyo mu ndedomo ye lunungu ye vumi kia Nzambi mu ntangu yayi.

Lutadisa diela dieno mu bina biena mu kayengele, ka bina va ntoto ko.

—Kolosai 3:2

Yakobi 4:4

E beno lu mimvondi mialongo! Ka luzeyi ko e, vo kikundi kianza i kitantu kwa Nzambi? I kuma wonso zolele kala nkundi anza, yandi ukukisa ntantu a Nzambi.

MBUTUKULU YAMONA

Yehezekeli 36:26

Ngina kuluvana ntima wamona, ngina tula mpeve yamona muben; ngina mpe katula ntima watadi mu nitu zeno ye kuluvana ntima wansuni.

1 Yoane 2:29

Vo luzeyi, vo yandi wena walunungu, luzeyi mpe, vo wonso uvanganga lunungu wabutwa kwa yandi.

2 Kolinto 5:17

I kuma vo muntu wena mu Klisto, yandi i nsemono yampa, yankulu yamana vioka, yampa yavingana.

1 Yoane 5:18

Beto tuzeyi, vo wonso wabutuka kwa Nzambi kavolanga masumu ko, kansi wabutuka kwa Nzambi ukukikebang, nkwa mbi kalendi kunsimba ko.

Yoane 3:3

Yesu wavutula, wavova kwa yandi: Kedika, kedika, mono ikuuvele: Vo muntu kabutuka mbutuka yamona ko, kalendi mona kimfumu kia Nzambi ko.

1 Petelo 1:23

Bu luabutuka mbutuka yamona, ka kwa nkuna ufukilanga ko, kansi kwa u ka ufuki, mu mambu ma Nzambi mamoyo masikilanga.

Efeso 2:1, 6

Beno mpe luakala bafwa mu ntulumunu zeno ye masumu meno... Inga - watufulukisa ye yandi, watuvwandisa ye yandi mu kizulu mu Klisto Yesu.

Kolosai 3:1-4

I kuma vo luafulukuswa ye Klisto, lutomba bina biena mu kayengele muvwandanga Klisto va lubakala lua Nzambi. Lutadisa diela dieno mu bina biena mu kayengele, ka bina va ntoto ko. Kadi beno luafwa, moyo eno waswekwa mu Klisto mu Nzambi. Klisto, i moyo eno, bu kamoneke-ne, beno mpe si luamonika yandi mu nkembo.

1 Petelo 2:24

Yandi kibeni wanata masumu meto mu nitu andi va nti, mpasi vo, bu tuakatuka mu masumu, tuavumuna mu diambu dialunu-nzu. Mu vwa biandi luaniakuswa.

Ngalatia 5:24

Kansi babana ba Klisto Yesu bamana koma nsuni va kimosi ye nzinunu va kulunsi.

Loma 6:2, 11

Ka bwa ko. Beto tuafwila masu-mu, bwe tuna vumuna mu mau diak'e?... Bonso bobo lufwiti kukibanzila mpe, vo luafwila masumu, kansi kwa Nzambi luenina moyo mu Klisto Yesu.

Ngalatia 6:8

Kadi ukunanga mu diambu dia-nsuni andi, mu nsuni si kayonzi-ka mfukulu, kansi ukunanga mu diambu dia Mpeve, si kayonzika mu Mpeve moyo wamvu ya mvu.

Yoane 3:14, 15

Bonso bwazangula Mose nioka kuna nsi yankatu, i buna si bwaza-ngulwa Mwan'amuntu mpe, mpa-si wonso ukunlekilanga minu kakala moyo wamvu a mvu mu yan-di.

Yoane 17:3

Moyo wamvu ya mvu i wau, i mu zaya ngeye Nzambi mosi kaka yakedika ye ndiena uwafidisa, Yesu Klisto.

Yoane 3:36

Wonso ulekilanga Mwana minu wena moyo wamvu ya mvu, kansi lembolo tumamana Mwana kana mona moyo ko, kansi nganzi za Nzambi zisikilanga mu yandi.

Loma 6:23

Kadi mfutu amasumu i lufwa; kansi nkailu wanlemvo a Nzambi i moyo wamvu ya mvu mu Klisto Yesu, Mfumu eto.

Yoane 5:24

Kedika, kedika, mono iluvovele: Wonso uwanga mambu mami ye lekilanga wamfidisa minu, wena moyo wamvu ya mvu, kaluaki mu mfundusu ko, kansi wakatukidi mu lufwa ye wayizidi ku moyo.

VUVU KIA MPULUSU

Yesaya 32:17

Mbutu alunungu una kala yenge, bisadulwanga kwa lunungu bina kala luvovomo ye vuvu mu ntangu yi ka yimani.

Ngalatia 4:6

Bu lu bana, Nzambi wafidisa Mpeve a Mwan'andi mu ntima mieno yibokanga: Aba, Tata.

Yoane 14:21

Wena nsikudukusu zami ye kebanga zo, i yandi ukunzolanga, kansi ukunzolanga si kazolwa kwa S'ami, mono si yakunzola ye kukizaikisa kwa yandi.

1 Yoane 3:18, 19

Lu bimbana-mbana, katuzolani mu mambu ye mu ludimi ko, kan-

si mu mavanga ye mu kedika. Mu diodio tuzeyi, vo tuena mu kedika ye tusikidikanga ntima mieto va luse luandi.

Loma 8:16

Yandi kibeni Mpeve yitanga kimbangi va kimosi ye mpeve eto, vo beto tu bana ba Nzambi.

1 Yoane 4:13

Mu diodio tuzeyi, vo tusikilanga mu yandi ye yandi mu beto, bu katuvana Mpeve andi.

Kimbangi i kiaki, vo Nzambi watuvana moyo wamvu ya mvu, moyo wowo wena mu Mwan'andi. Wena ye Mwana, wena moyo; kondolo Mwan'a Nzambi, kondolo moyo. —1 Yoane 5:11, 12

KLISTO UKUNDANGA MU NTIMA UVANANGA KIESE

Yoane 15:11; 17:13

Mpovele momo kwa beno, mpasi kiese kiami kiakala mu beno ye kiese kieno kialunga. . . . Bwabu ikwiza kwa ngeye, mpovele momo mu nza, mpasi bakala kiese kiami kialungu mu bau.

Kadi kimfumu kia Nzambi ka i dia ye ndwinu ko, kansi i lunungu ye yenge ye kiese mu Mpeve yanlongo.

—Loma 14:17

Mono yakomwa va kulunsi ye Klisto, kivutukidi kala moyo mu mono kibeni ko, kansi ngiena moyo mu Klisto ukalanga mu mono; moyo ungiena bwabu mu nsuni ngienina wo mu minu mu

Mwan'a Nzambi wanzola, wakivana mu mono. —Ngalatia 2:20

Yesaya 12:3

I kuma luna vweta nlangu mu kiese mu nto zampulusu.

Minkunga 16:11

Ngeye una kunzaikisa nzila yamoyo; va ntadisi azizi kiaku vena kiese kialunga, mu koko kwaku kwalubakala mwena biyangidikanga ntima ntangu yi ka yimani.

Uluzolanga, bu lualembwa kummona, ululekilanga minu bwabu, bu lulembolo kummona, ye luyangalalanga mu kiese kilembolo vovakana ye kiankemboso.

—1 Petelo 1:8

TUMAMANA KWA NDING'A MFUMU KWENA NKİNZI

Loma 6:16

Ka luzeyi ko, vo bu lukukiye-kudilanga kwa muntu bonso minanga miandi miantumumunu, buna beno lu minanga miayandi ulutumamananga, kani vo miamasumu ku lufwa, kani vo miantumumunu ku lunungu?

Kansi kwa beno luzungulwanga, luvundulu va kimosi ye beto mu nzaikusu a Mfumu Yesu tuka mu zulu ye mbasi zalulendo luan-di, mu nlemo atia, mu vutula nlandu kwa bau balembolo zaya Nzambi ye kwa balembolo tumamana nsamu wambote wa Mfumu eto Yesu. Si balongwa ndongi, i mbu-

ngulu yamvu ya mvu tuka va zizi kia Mfumu ye nkembo angolo zandi. —2 Tesalonika 1:7-9

1 Samueli 12:15

Kansi vo ka luna wa nding'a Yave ko, kansi luna tinguna ntumunu za Yave, buna koko kwa Yave kuna kala va beno bonso bukwakala va mase meno.

Tala, lumbu ki ntudidi va ntadisi eno lusakumunu ye lusingulu: lusakumunu, vo lutumananga nsikudukusu za Yave, Nzambi eno, ziilukembi lumbu kiaki? ye lusingulu vo ka luna tumamana nsikudukusu za Yave, Nzambi eno. —5 Mose 11:26-28a

TA KIMBANGI KIA KLISTO DIENA NKİNZI

Filipi 2:11

Tudimi tuatonsono si tuatambudila, vo Yesu Klisto i Mfumu mu nkemboso a Nzambi, i Se.

Matai 10:32, 33

I diau wonso ukuntambudila va ntadisi abantu, mono mpe ikuntambudila va ntadisi a S'ami diena mu mazulu. Kansi wonso ukunkadila nkalu va ntadisi abantu, mono mpe ikunkadila nkalu va ntadisi a S'ami diena mu mazulu.

Loma 10:9, 10

Kadi vo ngeye utambudilanga mu nw'aku, vo Yesu i Mfumu, ye ulekanga minu mu ntim'aku, vo

Nzambi wamfulukisa mu bafwa, buna si wavuluswa. Kadi mu ntima mulekulwanga minu ku lunungu, mu nwa mutambudulwanga ku mpulusu.

1 Yoane 2:23

Wonso ukadilanga Mwana nkalu, kena ye Se ko; utambudilanga mu Mwana, yandi wena ye Se mpe.

Luka 9:26

Kadi wonso fwidi nsoni mu mono ye mu mambu mami, yandi si kafwilwa nsoni kwa Mwan'amuntu, bu kizidi mu nkembo andi ye wa Se ye wambasi zanlongo.

2 Tesalonika 2:9

Yandi si kakwiza mu ngolo za Satana, mu tulendo tuatonsono ye mu dimbu ye mangu bialuvunu.

1 Petelo 5:8

Lukukiyala, lukaya meso. Nkadi ampemba, i ntantu eno, uzietanga bonso nkosi yisambanga, ytombanga wonso ukafwiti mina.

Matai 4:1, 10, 11

Mboki Yesu watombulwa kuna nsi yankatu kwa Mpeve mu vukumunwa kwa nkadi ampemba. Buna Yesu wavova kwa yandi: Satana, katuka kwaku, kadi diaso-

nama: Mfumu Nzambi aku fwiti sambila, yandi kaka fwiti sadila. Buna nkadi ampemba wanyambula, tala, mbasi zayiza kunsadila.

Mavanga 26:18

Mu zibula meso mau, mpasi bafila tombe nima ye tadisa ku kia, ye fila lendo kia Satana nima ye tadisa kwa Nzambi, mpasi batambula ngiambudulu amasumu mu minu mu mono ye difwa va kimosi ye babiekwa.

Efeso 6:11

Luvwata biandwanina biabionsono bia Nzambi, mpasi lualenda kakila kinkita kiakadi ampemba.

NDUNGUNU MU SATANA

2 Tesalonika 2:8

Buna nkwa kimpumbulu si ka-zaikuswa, i yandi una bungwa kwa Mfumu Yesu mu mwel'anw'-andi ye fokuswa mu mbonokono angizulu andi.

Yakobi 4:7, 8a

Mu diodio lulemvuka kwa Nzambi. Lukakila nkadi ampemba, yandi si katina mu beno. Lufinangana ye Nzambi, yandi si kakulufinangana.

Ebeleo 2:14

I buna, bana bu bena ntuadi mu menga ye nsuni, buna yandi mpe bonso bobo wakadila ntuadi mu bina bimosi, mpasi mu mfwilu ka-

ziona ngolo zandiena wakala ngolo zalufwa, i nkadi ampemba.

Loma 8:35, 37

Nani si kakutuvambisa mu zola kwa Klisto? Ncita vo nzungu vo nzomono vo nsatu vo kondwa kwanlele vo nsisi vo sabala?... Mu momo mamonso nunga tununganga mu yandi watuzola.

1 Yoane 3:8

Uvanganga masumu i wankadi ampemba; kadi nkadi ampemba uvolanga masumu tuka vana mbadukulu. Mu diambu diodio Mwan'a Nzambi wamonika, mpasi kabunga mavanga manka-di ampemba.

1 Yoane 4:20

Vo muntu vo vele: Mono izolanga Nzambi, kansi ubelanga mpangi andi, buna yandi i nkwa luvunu. Kadi wonso lembolo zola mpangi andi yikamweni, kalendi zola Nzambi ko ukalembolo mona.

1 Kolinto 13:1

Vo ivovanga mu tudimi tuabantu ye tuazimbasi, kansi nkondollo zola, buna ngieka nsongo yininganga ye simbala kiwunganga.

Ngalatia 5:22, 23a

Kansi mbetu mia Mpeve i zola, kiese, yenge, mvibudu, nlembami, mbote, kinkwikizi, kimpombo ye kukiyala, mampila yoyo ka mena kitantu kwa nsiku ko.

Yoane 13:35

Mu diodio babonsono si bazaya, vo beno lu nlonguki miami, vo luena zola kwanzolasani.

Yoane 21:16

Wavova diaka kwa yandi mpova yanzole: Simoni, mwan'a Yoane, ngeye unzoleli e? Wavutula kwa yandi: Inga, Mfumu, ngeye zeyi, vo ikuzolele. Wavova kwa yandi: Kala mvungi amame me mami.

1 Yoane 3:14

Tuzeyi, vo tuakatuka mu lufwa ye tuakota mu moyo, bu tuzolanga zimpangi. Lembolo zola, usikilanga mu lufwa.

MFULUKULU A YESU KLISTO

Loma 4:25

I yandi wayekulwa mu diambu diantulumunu zeto, wafulukuswa mu diambu diakutunungisa.

Yoane 20:26-28

Lumbu nana diaka mboki nlonguki miandi miakala mu nzo ye Toma mpe. Yesu wayiza, mielo bu miabindama, watelama va kati ye bau, wavova: Yenge kwa beno! Buna wavova kwa Toma: Tuala nlembó aku, tala moko mami; tuala koko kwaku ye sa ko mu lubanzi luami. Kukondwani minu ko, kansi leka minu. Toma wavutula, wavova kwa yandi: Mfumu ami ye Nzambi ami.

Małako 16:9

Bu kafuluka mu nsuka mu lumbu kiantete mu lumingu, wateka monika kwa Malia, i mwisi Mangadala, ukavaikisa mpeve nsambodia zambi.

Mavanga 10:39-41

Beto tu zimbangi mu mamonsono makavanga ye mu nsi aba Yudayo ye mu Yelusalemi; bamanika mpe va nti, bamvonda. Nzambi wamfulukisa mu lumbu kiantatu, wamvana katoma monika, ka kwa bantu babonsono ko, kansi kwa bau bakisodulwa kwa Nzambi bonso zimbangi, i kwa beto tuadia ye nwa yandi, bu kameni fuluka mu bafwa.

Matai 16:21

Tuka ntangu yina Yesu wabadika songa nlonguki miandi, vo kwenda kakwenda kaka kuna Yelusalemi ye lungwa beni kwa bangudi zabantu ye bangudi zanganga ye minsoniki ye vondwa ye fulukuswa mu lumbu kiantatu.

Yoane 5:25, 28, 29

Kedika, kedika, mono iluvovele. Lokula kina kwiza, ye kienabwabu, bafwa bu bana wa nding'a Mwan'a Nzambi, bawilu yo si bakala moyo. . . . Ka luyitukwani mu momo ko; kadi ntangu yina kwiza yina wa babonsono bena mu zindi-

amu nding'andi, si bavaika; bavanga mambote ku mfulukusu amoyo; bavanga mambi ku mfulukusu amfundu.

Loma 6:3-5

Kadi ka luzeyi ko e, vo buna tuena tuabotukwa mu Klisto Yesu, tuabotukwa mu mfwilu andi? I kuma tuazikwa ye yandi mu mbotokolo mu mfwilu, mpasi bonso bwafulukuswa Klisto mu bafwa mu nkembo a Se, buna tufwiti diata mu nkadulu yamona yamoyo. Kadi vo tuabundana ye yandi mu kifwani kiamfwilu andi, si tua bo kala mpe mu kifwani kiamfulukulu andi.

BUNLONGO KWA NZAMBI

Luka 1:74, 75

Mpasi katuyambula, bu tutanunu mu moko mantantu mieto, tuansadila mu kondwa kwawonga, mu lusongo ye lunungu va luse luandi lumbu bieto biabionsono.

2 Kolinto 7:1

I kuma lu bakiazolwa, bu tuena nsilulu zozo, bika tuakivedisa mu nsumukunu zazonsono zansuni ye zampeve ye lungisa mpedolo mu vumi kia Nzambi.

2 Timoteo 2:21

I kuma vo muntu ukukivedese mu bina biasumuka, buna yandi sikakala wumbwa kianzitusu kia-

biekwa nlongo ye kiafwana mu nsadulu a Mfumu, kiakubukwa mu diambu diamavanga mambote mamonsono.

1 Petelo 1:2

Bonso bwena nzailu a Nzambi, i Se, yakitekidila mu mbiekolo mu Mpeve, mu ntumumunu ye ndembolo amenga ma Yesu Klisto. Nlemvo ye yenge bianieka mu beno.

1 Petelo 1:15

Kansi bonso ndieno walubokila wena wanlongo, lukala beno kibeni mpe banlongo mu nkalsani zazonsono.

Yesaya 35:8

Buna nzila yina kala kuna ye nsoko, yina bikwa nzila yanlongo; wasumuka kana yo viokila ko, kansi yandi una kala ye bau badiatanga mu nzila, babuzengi ka bana zimbala muna ko.

Ebeleo 13:12

I kuma Yesu mpe walungwa kwama ku mbazi amwelo wambanza, mpasi kavedisa bantu mu mandi menga.

1 Yoane 1:9

Vo tutambudilanga masumu meto, yandi wena wakwikama ye walunungu, mu kutuyambudila masumu meto ye kutuvedisa mu mambi mamonsono.

Matai 3:11

Mono kwami ikulubotikanga mu nlangu mu mpilulu adiela, kansi ndieni ukwiza ku nim'ami undutidi mu ngolo, kifweni mu nata nsampatu zandi ko. Yandi si kakulubotika mu Mpeve yanlongo ye mu tia.

Efeso 1:4

Kadi watusola mu yandi, nza bu yalembwa vangwa, mpasi tuakala banlongo ye kondwa kieta va luse luandi.

1 Petelo 3:11

Bika kafila mambi nima ye vanga mambote, bika katomba yenge ye tatamana kio.

42 BANTU BAFULUSWA KWA MPEVE YA NLONGO

Luka 11:13

I kuma vo beno luena bambi,
luzeyi vana bana beno nkailu mia-
mbote, buna vele Se diena ku zulu
si dialuta mu vana Mpeve yanlo-
ngo kwa bakunlombanga.

Mavanga 1:8a

Kansi beno si luatambula ngolo,
Mpeve yanlongo bu yizidi va
beno, si luakala mbangi zami . . .

Yehezekeli 36:27

Ngina tula Mpeve ami mu beno
ye kuludiatisa mu mina miami;
buna siluakeba ntumunu zami ye
vanga zo.

Loma 8:9

Beno ka luena mu nsuni ko, ka-
nsi mu Mpeve, vo bwena, vo

Mpeve a Nzambi yikundanga mu
beno. Kansi vo muntu kondolo
Mpeve a Klisto, ka i wandi ko.

Mavanga 13:52

Minlonguki miazala kwa kiese
ye Mpeve yanlongo.

Mavanga 4:31

Bu bamana sambila, vuma ki-
bakutakana kianikuka, babonso-
no bazala kwa Mpeve yanlongo,
bavova mambu ma Nzambi mu
kibakala.

Mavanga 7:55

Yandi wazala kwa Mpeve ya-
nlongo, watala siusiu ku zulu,
wamona nkembo a Nzambi ye
Yesu telamene va lubakala lua
Nzambi.

NSILULU ZANGITUKULU KWA BANKWA KLISTO 43

Yesaya 66:2

Kadi koko kwami kwavanga momo mamo, buna momo mamo makalakana, buvovele Yave, kansi kwa ndieu ngina tala, i kwa ndieu wena wampatu ye wena ntima wakuluka ye uvuminanga mambu mami.

Minkunga 37:3

Nase vuvu mu Mfumu, navangi monso mena mambote, buna una zinga mu nsi ye vungwa mu nkvikumunu.

1 Petelo 4:12, 13

Lu bakiazolwa, ka luyitukwani ko mu ntontolo yatia yena mu beno yiluvukumunwanga, bonso

vo lubwilulu diambu dianzenza, kansi luyangalala mu momo maluenina ntuadi mu mpasi za Klisto, mpasi luayangalala ye kala kiese mpe, nkembo andi bu una zaikuswa.

Nzaikusu 21:4

Yandi si kakunguna mansanga mamonso mu meso mau, lufwa ka luna vutuka kala ko, kiadi ye dilu ye mpasi ka bina vutuka kala ko, kadi bina biantete biamana vioka.

Minkunga 34:18

Mfumu ufinamanga kwa bena ntima miakosakana ye uvulusinga bena mpeve yakiadi kiakingi.

NSILULU KWA BATONTWANGA

Ebeleo 2:18

**Kadi bu kalungwa, yandi kibeni
bu kavukumunwa, buna lenda sa-
disa bavukumunwanga.**

Loma 16:20

**Mu nswalu Nzambi ayenge si
kadiatikisa Satana ku nsi atambi
bieno.**

Minkunga 34:19

**Nkwa lunungu wena nzungu
zazingi, kansi Mfumu ukunta-
ninanga mu zazonsono.**

1 Kolinto 10:13

**Mpukumunu ka yikulubwididi
ko, kansi yina yakimuntu kaka;
kansi Nzambi wena wakwikama**

**kana yambula luavukumunwa
mpukumunu yilutidi ngolo zeno
ko, -kansi va kimosi ye mpukumu-
nu si kavanga mpaikulu, mpasi
lualenda vibidila yo.**

Yesaya 43:2

**Bu uviokanga mu nlangu,
ngiena yaku, vo mu mila, ka mina
kufuka ko; bu uviokanga mu tia,
kuna yokwa ko, nlemo ka una ku-
manisa ko.**

Loma 8:28

**Beto tuzeyi, vo mamonso ma-
salanga va kimosi mu wote kwa
bau bazolanga Nzambi, i bau ba-
bokulwa mu lukanu luandi.**

Nzaikusu 3:21

Wonso ununganga, mono si yakumvana kavwanda yami va kiandu kiami, bonso buyanunga mpe ye yavwanda ye S'ami va kiandu kiandi.

Nzaikusu 3:5

Wonso ununganga, yandi si kavwikulwa bobo mwatu miampembe, kina vinkisa nkumbu andi mu nkanda wamoyo ko, si yatabudila nkumbu andi va luse lua S'ami ye va luse luambasi zandi.

Nzaikusu 3:12

Wonso ununganga, mono si yakumvanga kunzi mu kinlongo kia Nzambi ami; yandi kana vutuka

vaika nkutu ko, si yasonika va yandi nkumbu a Nzambi ami ye nkumbu ambanz'a Nzambi ami, i Yelusalemi diampa diakulumuka tuka mu zulu mu Nzambi ami, ye nkumbu ami yampa.

Nzaikusu 2:7

Wena matu, bika kawa mavovele Mpeve kwa mabundu. Wonso ununganga si yakumvana kadia mu nti wamoyo wena mu Paladiso dia Nzambi.

Nzaikusu 21:7

Wonso ununganga si katambula lekwa biabi bonso difwa, mono si yakala Nzambi andi, yandi si kakala mwan'ami.

NZAMBI WETI KUTUVOVILA MU MFWILU A MAKWELA

1 Kolinto 7:10, 11

Kansi kwa bakwela nkembi, ka mono ko kansi Mfumu, vo nkazi kavambanani ye bakala ko,—kansi vo wamana vambana, bika kasilila kimpumpa, evo vutuka wawana ye bakala—bakala kayambulani nkazi ko.

Loma 7:2, 3

Kadi nkento wena ye bakala, wakangwa ye bakala kwa nsiku ntangu yikena moyo, kansi vo bakala fwidi, yandi kangukidi mu nsiku wabakala. I diau vo yandi wabundana ye bakala diankaka, bakala diandi bu kena moyo, buna

si kabikwa nsuza; kansi vo bakala fwidi, ukangukidi mu nsiku, mpasi kakala nsuza ko, vo kwelele bakala diankaka.

Luka 16:18

Wonso yambudi nkazi andi ye kwelele wankaka, yandi uyanga-nga; wonso kwelele wayambulu kwa bakala diandi, yandi uya-nga-nga.

Matai 5:32

Kansi mono iluvovele: Wonso yambudi nkazi andi, vo ka mu diambu diayanga ko, yandi ukunyangsanga; wonso kwelele nkento uyambulu, yandi uyanganga.

Yoane 14:3

Vo ikwenda kulukubikila fulu,
si yakwiza vutuki ye kulutuala
kwa mono kibeni, mpasi luakala
mpe vangiena.

Nzaikusu 3:11

Mono ikwiza nswalu. Simbidila
mena yaku, mpasi muntu kabon-
ga koloa kiaku ko.

Malako 8:38

Kadi wonso ukumfwila nsoni ye
mambu mami mu mbandu yayi
yaluyangulu ye masumu, yandi si
kafwilwa nsoni kwa Mwan'amun-
tu, bu kizidi mu nkembo a S'andi
ye mbasi zanlongo.

Matai 24:30

Buna dimbu kia Mwan'amuntu
si kiamonika mu zulu, makanda
mamonsono mantoto si mabanda
zintulu ye mona Mwan'amuntu
wizidi mu matuti mazulu ye tule-
ndo ye nkembo wawingi.

Yakobi 5:8

Beno mpe luvibidila kweno, lu-
sikidika ntima mieno, kadi ngi-
zulu a Mfumu yeka lukufi.

Matai 24:27

Kadi bonso buvaikilanga luve-
zomo mu ntini yaeste ye monwa-
nga nate ye ku weste, i bobo buna
kadila ngizulu a Mwan'amuntu.

NGIZULU YA NZOLE YA KLISTO

1 Yoane 3:2

Lu bakiazolwa, bwabu tu bana ba Nzambi, nate ye bwabu ka diazaikuswa ko, nki tuna kala. Tuzeyi, vo, bu kana monika, si tuafwanana ye yandi, kadi si tuammona, bonso bukena.

Nzaikusu 16:15

Tala, mono ikwiza bonso mwivi. Mayangi mena ye wonso ukenganga ye ukebangang mvwatu miandi, mpasi kadiata ye kondwa kwanglele ko, ka bidi mona nsoni zandi.

Luka 12:40

Beno mpe lukubama; kadi lokula kilulembolo banza kikwiza Mwan'amuntu.

Mavanga 1:11

Bavova: Lu bisi Ngalili, mu nkiamama lutelamene ye lutadidi ku zulu? Yesu, ndieno utambulu ku zulu tuka mu beno, yandi una kwizila bumosi bulummweni wele ku zulu.

Matai 16:27

Kadi Mwan'amuntu si kakwiza mu nkembo a S'andi ye mbasi zandi, buna si kasenda muntu muntu, bonso bwenina mavanga mandi.

Luka 21:27

Buna si bamona Mwan'amuntu wizidi mu tuti ye tulendo tuatuingi ye nkembo wawingi.

Luka 21:33

Zulu ye ntoto si biavioka, kansi mambu mami ka mana vioka nkutu ko.

Matai 22:29

Yesu wavutula, wavova kwa bau: Beno luzimbale, bu lulembolo zaya masonukwa ye luledo lua Nzambi.

2 Timoteo 3:16

Masonukwa mamonsono mavumunina Nzambi matomene mpe mu longa, mu semba, mu sungika, mu longidika mu lunungu.

2 Petelo 1:21

Kadi mbikudulu ka yayizila widi ntangu nkutu mu luzolo

luamuntu ko, kansi bantu bava matuka kwa Nzambi, bu batuadukuswa kwa Mpeve yanlongo.

Minkunga 119:11

Iswekanga mambu maku muntim'ami, mpasi yalembwa vola masumu kwa ngeye.

5 Mose 4:2

Ka luna yika diambu mumomo mailukembi ko, ka luna mo katula diambu ko; luna keba nsikudukusu za Yave, Nzambi eno, ziiluveni.

Minkunga 119:105

Mambu maku i mwinda kwa malu mami ye kia mu nzil'ami.

Text from the Bible in Kikongo by the Bible Society of Zaire. Used by permission.

Published in numerous languages by World Missionary Press as God supplies funds in answer to prayer. Other booklets are also available. If you would like more copies for careful distribution, please write in English to:

World Missionary Press, Inc.
P.O. Box 720
New Paris, Indiana 46553-0720 USA

Zaire

KON

190 Kikongo-Fioti